

8.10.2020

LIITE 2

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen tarkistaminen

TOIMINTA-ALUE-ESITYKSESTÄ SAADUT LAUSUNNOT JA MIELIPITEET VASTINEINEEN

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan hallitus on 16.5.2020 pitämässään hallituksen kokouksessa päättänyt hakea toiminta-alueen tarkistamista Marja-ahon ja Vehka-ahon alueille. Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan on tarkoitus rakentaa viemäriverkostot Juankosken Marja-ahon ja Rajasalmen alueelle vuosien 2020 - 2021 aikana. Marja-ahon alue on Kuopio Vesi Oy:n vesijohtoverkoston toiminta-alueita. Vehka-ahon alue on Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan vedenjakelun aluetta, kun Vehka-ahon yhtymä siirtyi liiketoimintakaupalla Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskuntalle vuonna 2018.

Kaupunkirakennelautakunta hyväksyi 17.6.2020 Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan esittämän vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen tarkistamisesityksen Juankosken Marja-ahon ja Vehka-ahon alueelle MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville asetettavaksi vähintään 30 päivän ajaksi. Vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen laajentamisesta Marja-ahon ja Vehka-ahon alueelle kuulutettiin kaupunginvaltuuston määrittelemässä ilmoituslehdessä (Viikkosavo). Esitys oli nähtävänä 22.6.–22.7.2020 välisenä aikana poikkeusoloista johtuen vain kaupungin internetsivuilla. Valvonta- viranomaisille varattiin mahdollisuus antaa lausunto ja Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunta varattiin tulla kuulluksi sekä alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluksi. Lausunnot pyydettiin nähtävänä oloaikana Pohjois-Savon ELY-keskukselta (Y-vastuualue), Kuopion kaupungin alueelliselta ympäristönsuojelupalveluilta, Kuopion kaupungin ympäristöterveydenhuollolta, Kuopion kaupungin alueelliselta rakennusvalvonnalta, Kuopion kaupungin strategiselta maankäytöltä ja Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnalta.

Kuopion kaupungin strateginen maankäyttö ei antanut lausuntoa. Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksella, Kuopion alueellisilla ympäristönsuojelupalveluilla, Kuopion kaupungin alueellisella rakennusvalvonnalla sekä Kuopion kaupungin ympäristöterveydenhuollolla sekä Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnalla ei ollut huomautettavaa Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen tarkistamiseen Juankosken Marja-ahossa ja Vehka-ahossa. Neljä yksityishenkilöä jätti mielipiteen jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueesta Vehka-ahon alueella. Toiminta-alue esityksestä saadut lausunnot ja mielipiteet sekä lausuntojen vastineet on esitetty seuraavassa.

Lausunto Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen tarkistamisesta / Kuopion alueellinen ympäristönsuojelu, lausunto 25.8.2020

Kaupunkirakennelautakunta on pyytänyt alueellisilta ympäristönsuojelupalveluilta lausuntoa Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen tarkistamisesta.

- 1) Kaupunkirakennelautakunnan päätöksessä on annettu ymmärtää, että vain rakentamattomat tontit jäävät liittämiselvöllisyyden ulkopuolella. Nykyinen vesihuoltolaki lähtee kuitenkin siitä, että vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella vain YKR-taajamassa kiinteistön liittämiselvöllisyys on ehdoton. Taajama-alueellakin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen myöntämällä vapautuksella on mahdollisuus jäädä jätevesiviemäriverkoston ulkopuolelle (vesihuoltolaki 11 §). Nyt esitetty alue ei ole YKR-taajamaa.

Vesihuoltolain 10 §:ssä todetaan jätevesiviemäriin liittämisen osalta lievennyksenä, että taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin, jos:

- 1) kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä ja jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädetään; tai
- 2) kiinteistöllä ei ole vesikäymälää ja sen jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään.

- 2) Ympäristönsuojelulain mukaan ns. kuivanmaan tonteilla jätevesien käsittelyjärjestelmä on korjattava perustason puhdistusvaatimuksia vastaavaksi, kun tehdään vesi- ja viemäri-laitteistoja koskeva luvanvarainen korjaus- ja muutostyö tai rakennuksen rakentamiseen verrattavissa oleva rakennuslupaa edellyttävä korjaus- ja muutostyö esim. peruskorjaus. Nämä kiinteistöt voivat vaihtoehtoisesti myös liittyä jätevesiviemäriin.

Pohjavesialueella ja ranta-alueella jätevesien käsittelyvaatimukset ovat tiukemmat ja jätevesijärjestelmän kuntoonsaattamiselle on ollut määräaika 31.10.2019. Jos korjaustöitä tehdään vasta vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymisen jälkeen, eivät tehdyt korjaustyöt poista liittämiselveloitetta. Näissäkin tapauksissa vesihuoltolain 11 §:n mukainen tarkastelu, vapautuksen hakeminen, on mahdollista.

- 3) Kaupunkirakennelautakunnan päätöksessä kerrotaan, että toiminta-alueen tarkastamisalueella on jätevesiviemäriin halukkaita liittyjiä 25 kiinteistöä ja rakennettavat viemäriverkostot mahdollistavat noin 50 kiinteistön liittymisen verkostoihin. Ympäristönsuojeluviranomainen haluaa tuoda esille edellä kerrottuun perustuen, että valvontaviranomainen ei voi velvoittaa kaikkia kiinteistöjen omistajia liittämään kiinteistöään jätevesiviemäriin. Jätevesiviemäriin rakentaminen ei voi perustua siis siihen, että noin 50 kiinteistöä liittyy jätevesiviemäriin.

Ympäristönsuojeluviranomainen pitää kuitenkin erittäin hyvänä, että alueelle tulisi jätevesiviemäri. Rajasalmen pohjavesialue on tärkeä vedenhankinnan kannalta ja GTK:n vuosina 2018-2019 tekeminen uusimpien tutkimusten ja mallinnusten mukaan Vehkalahtijärvien välinen alue on tärkeä pohjaveden muodostumisen kannalta. Lisäksi ekologisen luokituksen mukaan (2018) Pieni Vehkalahti on hyvää huonommassa tilassa (tyydyttävä), joten mahdollinen vesistökuormituksen vähentyminen on tervetullut.

Kunnallisteknisen suunnittelun 5.10.2020 vastine

- 1) Muuttuneen vesihuoltolain mukaan pääsääntö on edelleen liittämiselvöllisyys ja näin ollen ainoastaan rakentamattomat tontit ovat lähtökohtaisesti liittämiselvöllisyyden ulkopuolella piiristä. Kuten lausunnossa on todettu, taajaman ulkopuolella olevan kiinteistön liittämiselvöllisyyttä on lievennetty, mutta tällöin on täytyttävä kaikki vesihuoltolain säännöksessä esitetyt kohdat. Ympäristönsuojeluviranomainen vastaa liittämiselvöllisyyden valvonnasta ja mahdollisesta liittämiselvöllisyydestä vapauttamisesta vesihuoltolain säännösten mukaisesti.
- 2) Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella sijaitsevilla kiinteistöillä on liittämiselvöllisyys, joka koskee myös ns. kuivan maan tontteja. Taajaman ulkopuolisilla kiinteistöillä liittämiselvöllisyyden lievennys poistuu, kun jätevesijärjestelmää korjataan.

Ympäristönsuojelulakiin ja siihen liittyviin asetuksiin nähden vesihuoltolain säännökset ovat ensisijaisesti noudatettavia.

- 1) Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisujen mukaan vesihuoltolain liittämismääräyksiä tai siitä vapauttamista koskevilla säännöksillä ei ole välitöntä merkitystä toiminta-alueen määrittämiseen. Liittämismääräyksiä tai siitä vapauttamista koskevilla säännöksillä on toiminta-alueen laajuutta harkinnassa välillistä merkitystä arvioitaessa, kuinka suureksi vesihuoltolaitoksen liittyvien määrä mahdollisesti lopullisesti muodostuu, kun arvioidaan vesihuoltolaitoksen mahdollisuuksia huolehtia vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti. Kaikkien toiminta-alueella olevien kiinteistöjen ei oleteta liittyvän verkostoihin.

Lausunto, vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen tarkistaminen, Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunta / Pohjois-Savon ely-keskus, lausunto 22.6.2020

Kuopion kaupunkirakennelautakunta pyytää Pohjois-Savon ELY-keskukselta vesihuoltolain (681/2014) 8 § mukaista lausuntoa Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan vesijohto- ja jätevesiviemärin toiminta-alueen laajentamiseen Juankosken Marja-ahon ja Vehka-ahon (Juankoski) alueella.

Vesihuoltolain 8 § mukaan kunta hyväksyy alueellaan toimivalle vesihuoltolaitokselle toiminta-alueen. Toiminta-alueen tulee olla sellainen, että vesihuoltolaitoksen voidaan katsoa kykenevän huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti.

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan toiminta-alueen laajentaminen on määritetty vesijohtolle ja jätevesiviemärille. Alueen vesijohtoverkosto on jo rakennettu ja viemäriverkosto on tarkoitus rakentaa vuoden 2021 aikana nykyisestä Juankosken verkostosta etelään päin. Toiminta-alue tulee käsittämään Marja-ahon ja Vehka-ahon alueet seututien 569 varrella, noin 4,5 kilometrin matkalla.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto

Vesihuoltolain 7 §:n perusteella vesihuoltoverkosto on tarkoitus ulottaa kaikille alueille, joilla sitä pidetään tarpeellisena toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi. Marja-ahon ja Vehka-ahon toiminta-alue-esitys on tehty selkeästi ja toiminta-alueen laajennuksella saadaan kiinteistöjä jätevesiviemäriin piiriin ja tämä auttaa osaltaan saavuttamaan EU:n vesiputedirektiivissä tavoitellun vesistön hyvän tilan etenkin Pienen Vehkalahden osalta. Lisäksi viemäriverkoston rakentamisella pienennetään pohjaveteen liittyviä pilaantumisquejä erityisesti Rajasalmen vedenottamoon liittyen. Pohjois-Savon ELY-keskuksella ei ole asiasta huomautettavaa.

Uusi toiminta-alue-esitys sijoittuu YKR-2018 mukaisen taajaman ulkopuoliselle alueelle. ELY-keskus toteaa, että toiminta-alueen sijoituksessa taajaman ulkopuoliselle alueelle, tulee ottaa huomioon vesihuoltolain 10 §:n mukaiset kiinteistöjen liittämismääräyksiä koskevat lievennykset laitoksen verkostoihin, seuraavasti:

- *taajaman ulkopuolella* kiinteistöä ei tarvitse liittää laitoksen vesijohtoon, jos kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen toiminta-alueen hyväksymistä ja kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi terveysuojelulaissa säädetyt laatuvaatimukset täyttävää talousvettä.

- *taajaman ulkopuolella* kiinteistöä ei tarvitse liittää laitoksen jätevesiviemäriin, jos kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen toiminta-alueen hyväksymistä ja jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädetään tai kiinteistöllä ei ole vesikäymälää ja sen jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään.

Liittämiselvöllisuuden lievennyksen tarkoituksena on erityisesti estää sellaisten tilanteiden syntyminen, joissa asianmukaisin kiinteistökohtaisin laitteistoin ennen toiminta-alueen hyväksymistä varustettu kiinteistö veloitettaisiin taajaman ulkopuolella liittymään laitoksen verkostoon.

Toiminta-alueita tulee tarkistaa tarvittaessa siten, että ne jatkuvasti vastaavat niitä vaatimuksia, jotka vesihuoltolaki asettaa. Vesihuoltolain mukaisena valvontaviranomaisena Pohjois-Savon ELY-keskus pyytää Kuopion kaupunkia toimittamaan [toiminta](#)-alueesta tehdyn hyväksymispäätöksen liiteasiakirjoineen Pohjois-Savon ELY-keskukselle.

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan vesijohto- ja jätevesiviemärin toiminta-alueen tarkistaminen / Kuopion ympäristöterveydenhuolto, lausunto 24.6.2020

Kuopion kaupungin ympäristöterveydenhuollolla ei ole huomauttamista Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen laajentamiseen.

Lausunto Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen tarkistamisesta / Kuopion alueellinen rakennusvalvonta, sähköposti 22.6.2020

Rakennusvalvonnalla ei lausuttavaa.

Yksityishenkilöiden mielipide, sähköposti 2.7.2020

Kiinteistön 174-401-7-34 ja jätevesien käsittely tapahtuu kuivan maan alueella.

Kunnallisteknisen suunnittelun 1.10.2020 vastine

Mielipidettä ei tutkita, koska se on sisällöltään liittämiselvöllisyyttä koskeva vapautushakemus.

Yksityishenkilön mielipide, sähköposti 2.7.2020 ja 20.7.2020

Kiinteistö 174-404-1-67 sijaitsee kuivalla maalla ja jäteveden käsittely tapahtuu

kuivalla maalla. 73 vuotta vanha kiinteistönomistaja kokee investoinnin olevan kohtuuton, koska jätevesijärjestelmä jää lyhytikäiseksi, kiinteistö jää asumattomaksi lyhyen ajan sisälle.

Kunnallisteknisen suunnittelun 1.10.2020 vastine

Mielipidettä ei tutkita, koska se on sisällöltään liittämiselvöllisyyttä koskeva vapautushakemus.

Yksityishenkilön mielipide, sähköposti 10.7.2020

Mielipide Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen tarkistamisesta Juankosken Marja-ahon ja Vehka-ahon alueelle.

Kyseisellä alueella Laatikkalammentie 98 osoitteessa kuivanmaan tontilla sijaitsee omistamamme viisikymmentäluvun rintamamiestalo. Kiinteistö on vapaa-ajan asunto ja pääosin kesäisin käytössä. Kiinteistöön on rakennettu hiljattain jätevesilain vaatimusten mukainen jätevesijärjestelmä. Tässä tapauksessa umpisäiliö. Tästä jätevesijärjestelmän muutoksesta aiheutui paljon vaivaa ja kuluja. Tuntuu "hullulta" joutua heti uudelleen muuttamaan toimivaa järjestelmää ja heittämään vasta sijoitetut rahat hukkaan. Puhdas vesi tulee kyseisestä osuuskunnasta, joten sekin asia on ajan tasalla ja kunnossa.

Kiinteistön käyttötarkoitus ja käyttöaste huomioiden viemäriverkoston liittyminen on tarpeetonta. Kiinteistön arvo tai n.s. haluttavuus myynti markkinoilla ei liittymisen myötä kasva. Kalliin liittymishinnan myötä eläkkeen varassa kituuttaen, joutuisimme ottamaan lainaa, joka vaikeuttaisi entisestään niukkaa toimeentuloa. Nämä asiat huomioiden emme ole halukkaita liittymään uuteen viemäriverkoston.

Kunnallisteknisen suunnittelun 1.10.2020 vastine

Mielipidettä ei tutkita, koska se on sisällöltään liittämiselvöllisyyttä koskeva vapautushakemus.

Yksityishenkilön mielipide, sähköposti 21.7.2020

Perikuntamme omistama 174-401-7-137 kiinteistön jätevesijärjestelmä sijaitsee kuivalla maalla.

Kunnallisteknisen suunnittelun 1.10.2020 vastine

Mielipidettä ei tutkita, koska se on sisällöltään liittämiselvöllisyyttä koskeva vapautushakemus.